

Србија је у време после слома Првог српског устанка била буквално прегажена. Народ је гинуо, био одвођен у робље (само једног дана, 17. октобра 1813, доведено је на пазар у Београд 1.800 жена и деце), страдало од епидемија. Босански везир говорио је француском конзулу како се у Србији више никада неће дизати устанци и буне. Ипак, због руских успеха са Наполеоном, Турци се мало повлаче. Тако су у Београдском пашалуку прогласили амнестију и чак почели враћати на власт неке у земљи преостале старешине. Међу њима је био најугледнији Милош Обреновић. Њега су Турци поставили за обор кнеза Рудничке нахије, а Станоја Главаша и друге вође који су се били предали, поштедили су. Турци су, међутим, погрешили кад су за београдског везира поставили Сулејман пашу Скопљака, човека који је од 1805. године са Србима био у сталној борби. Порта га је свакако због тога и узела, али није узела у обзир његову осветољубивост и бруталност. Чим је дошао на место београдског везира, без надзора, Сулејман паша Скопљак је врло брзо показао своју опаку ћуд. У Србији се за кривца новонасталог стања окривљивао Карађорђе који је након Првог српског устанка отишао из Србије. Набрајане су и осматране све грешке и његове и његових сарадника. У зиму 1814. Турци почињу обнову Калемегданске тврђаве, која је била доста обрушена.

Срби се одводе на кулечење, доста људи и умире од напорног рада.

Милош Обреновић је у Такову, на Цвети **23. априла 1815.** подигао устанак. Он је постао вођа и као угледан војвода од раније и по општој жељи народа.

Чувене су његове речи: "**Ево мене, а ето вама рата с Турцима!**"

Таковски устанак сликара Паје Јовановића

Поред рада на реформи српског језика и прикупљању народних умотворина, Вук Караџић се бавио и историографским радом. Као учесник Првог српског устанка, Вук је спремио огроман материјал о догађајима све до 1814, као и о владавини кнеза Милоша Обреновића. Најистакнутије вође Првог српског устанка Вук је описао у неколико историјских монографија. Вук је немачком историчару Леополду Ранкеу дао материјал о Првом српском устанку, према којој је Ранке касније написао „Српску револуцију“. О почетку Другог српског устанка је говорио:

Милош Обреновић

„Милош на Цвети ујутро дође у Таково, и онај дан онђе код цркве учини скупштину, и стане се већ јавно договарати са народом и са кметовима шта ће се сад чинити. И сав сабор нађе да друкчије бити не може, него да се бију с Турцима док сви не изгину; још што је најчудније, и сви старци и кметови, који су свагда били противни буну, и они сад пристану и повичу да нема друга спасенија, него да се бију с Турцима и да се бране док се узможе. И сви сложено стану молити Милоша да им он буде старешина и да их не изда. Милош им на то одговори да ће им он бити старешина ако ће они њега слушати и између себе се као браћа пазити, опростивши један другоме ако је који коме шта нажао учинио. И на то пристану сви. Милош последије те скупштине отиде са својим старим, и сад новопроставшим момцима у Црнућу, и онђе после дугога премишљања и вијећања отиде у вајат, те се обуче у своје војводске аљине и припаше оружје сребрно, па онако накићен изиђе међу момке носећи у руци свој војводски барјак, који је досад лежао негђе сакривен, па пружи барјак Сими Паштрмцу говорећи: 'Ево мене, а ето вам рата с Турцима'... Милош уђе у собу, па сједне с писаром, те распише књиге на све стране, да устају на оружје и мало и велико, и да бију Турке гђе год зелену стризу виде.“

Вођене су битке на Љубићу, Палежу, Дубљу али се Милош трудио да не напада царске градове. То су биле битке против турске војске која је била у пашалуку. Да би што пре угушила устанак Порта је послала на Србију две војске: Прву, од Ниша, предводио је румелијски Марашли Али-паша, а другу од Босне коју је предводио босански везир Куршид паша. Турска војска није прелазиле у напад него је чекала и нудила преговоре. Куршид паша је био крут и његова порука раји је гласила да не може устати са оружјем. Марашлија је био већи дипломата и брже је схватао ситуацију. Поручио је Србима да носе, ако хоће, за појасом и топове, само нека буду одани султану. Милош се нагодио са Марашлијом, али само усмено.

Срби су добили право да саме купе данак, да Срби суде Србима, тачно су утврђени спахијски приходи и у Београду је формирана Народна канцеларија као највише административно и судско тело. Милош је био врховни српски кнез и нека врста српског паше уз Марашлију. Тиме је завршен Други српски устанак, односно ратни период Српске револуције (1804-1815).

Битка на Љубићу

Споменик Таковском устанку

Таковски устанак